

Trosopplæringskonferansen 2010

6 Fag, galskap og stillhet

3 Nye filmer om
positive rotter

11 Film i
trosopplæringen

Skolegudstjeneste med frimodighet!

Like sikkert som kirkene rundt omkring i landet fylles av barnehager og skolebarn til advents- og julegudstjenester i desember, så er den noen som protesterer på sammenblanding av kirke, skole og barnehage. Hvert år velger noen skoleledere derfor, for sikkerhets skyld, å avslutte den årelange tradisjonen med kirkebesøk før jul.

Jul i skole og barnehage

Julen er en kristen høytid. Det kan ingen motsi eller bortforklare. Det er rett at norsk julefeiring både er kommersialisert og til en viss grad avkristnet i det offentlige rom, men røttene i vår juletradisjon er juleevangeliet og fortellingen om at Gud selv ble menneske i Jesus Kristus.

Formidling av julehøytiden til barn og unge kan ikke skje uavhengig av den kristne julefortelling og de tradisjoner som er knyttet opp til den kristne julefeiringen. Både rammeplan for barnehager og skolens Kunnskapsløft har som mål at barna skal få god kjennskap til våre høytider. Dette skjer både gjennom kunnskap og opplevelser.

«Formidling av julehøytiden til barn og unge kan ikke skje uavhengig av den kristne julefortelling»

Jeg er derfor glad for at Kunnskapsdepartementet deler dette synet, slik det kommer til uttrykk i et brev fra departementet i 2007 om skolegudstjenester og

kirkelige høytider:

«Gudstjenester ved disse høytidene kan dermed forstås som en mer allmenn markering av skolens plass i det norske samfunnet. Skolen får dermed frem at høytidene også har en religiøs side. Det vil derfor ikke være urimelig at skolen ser på skolegudstjenestene som en del av det generelle kulturelle arbeidet ved skolen begrunnet i læreplanen.»

Hva med religionsfriheten?

Samtidig er det helt avgjørende at både kirke, skole og barnehage respekterer det enkelte barns (og dets foreldres) rett til selv å bestemme hvilke religiøse aktiviteter de vil delta i. Kirken må derfor støtte opp under gode og velfungerende fritaksordninger for barn som ikke vil delta i gudstjenesten.

Likevel er det verdt å reflektere over at religionsfrihet ikke bare innebærer rett til fritak, men også rett til deltagelse og utøvelse av religion. For svært mange barn og voksne er en kristen markering av julen både naturlig og ønskelig, også når skole og barnehage feirer jul. Det er da misforstått toleranse å kutte ut skole- eller barnehagegudstjeneste. Og bare så det er sagt: Dommen i Strasbourg omtaler på ingen måte skolegudstjenester, kun fritak for undervisning i skolens religionsfag.

Eigil Morvik

Eigil Morvik
Direktør IKO

Nye filmer om positive rotter

Det kan ha sine positive sider å vere kyrkjerotte, seier filmskaper Kristian Sandmark.

Tekst Lena Skattum | **Foto** Lars Kristian Skjetne

I 2010 har IKOs filmmann Kristian Sandmark vore produsent for sin andre film om kyrkjerottene Vesle og Fredo. Dei to rottene har rømt frå eit sirkus og slått seg ned i ei landsens kyrkje. Filmen er laga for barn i alderen 3-8 år og familiane deira.

Tilbake på sirkus

– *Kvifor er kyrkjerottene tilbake på sirkus i den nye filmen?*

– Kyrkjerottene rømde ein gong frå eit sirkus der dei var fangar. Dei vil sjølv sagt aldri tilbake dit, men når venen deira, kattungen, rømmer heimefrå for å bli stjerne på sirkus, ser det ut til at rottene må tilbake på gamle tomter likevel.

«Når barna kjenner til kyrkjerottene frå før, er det fint å kunne invitere til samlingar og gudstjenester der kyrkjerottene er med»

– *Er det berre kyrkjerotter i filmene?*

– Nei, fleire kyrkelege tilsette er med. Både prest, kyrkjetenar og organist. Organisten har dessutan eit par kattar som kyrkjerottene hadde litt problem med i den

første filmen. Kyrkjerottene ser på kyrkja som sin eiga. Det er noko Kristian vonar smittar over på borna som ser filmene. – Kyrkja vil jo gjerne ha med flest mogleg på tiltaka i trusopplæringa, og då må vi jo begynne med å skape forventning så tidleg som mogleg.

Eit arbeidsverktøy

Det er meininga at konseptet med kyrkjerottene kan verte eit arbeidsverktøy for mange kyrkjelydar. – Når barna kjenner til kyrkjerottene frå før, er det fint å kunne invitere til samlingar og gudstjenester der kyrkjerottene er med, seier Kristian.

– *Kvifor film i trusopplæringa, Kristian?*

– Barn har film som ein del av kvardagen sin. Brukarundersøkingar viser at mange snakkar om kyrkjerottefilmene heime i familien. Kombinasjonen med film til heimen og invitasjon til etterfølgjande kyrkjeteater har og vore ein stor suksess mange stader. 50-70 prosent av målgruppa kom til kyrkjeteateret.

Kristian er glad for at filmene om kyrkjerottene skaper spørsmål og gir nye tankar. I haust kan IKO tilby tre filmer og ei lydbok med kyrkjerottene.

Artikkelen finst også i 2010-utgåva av foreldrebrevet InTro.

Til 3 Go'e. Dåsopplæringsprisen 2010 ble overrakt av IKOs direktør, Eigil Morvik.

Dåsopplæringsprisen 2010 tildeles:

3 Go'e – storfamiliesatsingen i Levanger, Okkenhaug og Ytterøy menigheter

I år var det trosopplæring som samspill mellom menighet og hjem som trakk det lengste strået hos juryen for Dåsopplæringsprisen.

Tekst Ingrid Fjeld | **Foto** Robert Holand

IKOs Dåsopplæringspris er ti år i 2010. Årets pris ble delt ut på Trosopplæringskonferansen på Lillestrøm 20. oktober. Prisen gikk til Levanger, Okkenhaug og Ytterøy menigheter for prosjektet 3 Go'e. Prosjektet ble startet opp for fem år siden og har 1.-3. klasse og deres storfamilie og faddere som målgruppe. Trosopplæringsansvarlig Helga Mathea Nøst mottok prisen på kr. 20 000,- og et kunstverk av Helge Bøe. Nøst forteller at menighetene jobber i forhold til de tre store høytidene

jul, påske og pinse.

Markering av julehøytiden

– Det nærmer seg jul. Fortell hvordan dere jobber med denne høytiden!

– Over hundre 1. klassinger inviteres til kirken sammen med familien, besteforeldrene og fadderne. I løpet av dagen skal barna få være sammen med de voksne for å lære hvordan adventstiden og julehøytiden kan markeres. Alle samarbeider for å lage en julekrybbe med Jesus, Maria, Josef, tre konger og en gjeter. Barna

får med seg ett lite hefte med bønner, tekstlesinger, sanger og aktiviteter som de kan bruke på adventssøndagene og julaften. Til slutt får hele familien være med på en flott gudstjeneste hvor de hjelper til og viser menigheten hvordan julekrybben kan brukes i adventstiden.

Gode dager

– Hvordan har oppslutningen og tilbakemeldingene fra storfamilie og faddere vært?

– 3 Go'e er blitt gjennomført

Julekrybbe. Både barn, foreldre, besteforeldre og faddere samarbeider om å lage en julekrybbe i 3 Go'e.

«Det er viktig at ungene og familiene får med seg innhold, og ikke bare en aktivitet og en opplevelse»

i tre menigheter i Nidaros prosti. Levanger er en storbymenighet med ca. hundre barn i målgruppen. I denne menigheten har ikke oppslutningen vært så stor, det har variert fra 30 prosent til at vi har måttet avlyse. Men de som har deltatt er veldig motiverte og gir topp tilbakemelding. Både små og store synes de har hatt en god dag, og vil gjerne delta igjen en annen gang. I Okkenhaug og Ytterøy menigheter har det vært mellom 70 og 100 prosent oppslutning på alle dagene. De som har deltatt har gitt positive tilbakemeldinger, men mange mente det gikk for mye tid av søndagen. Derfor har vi nå lagt halvparten av opplegget i SFO-tida.

Familien kommer da og blir med på slutten av dagen. Det hele avsluttes med at storfamilien og fadderne blir invitert til gudstjeneste på søndagen, med litt opplegg i forkant. Dette har vært en suksess.

Tips til andre

– Hvilke råd vil du gi til andre menigheter som ønsker å fornye arbeidet med trosopplæring generelt, og til de som ønsker å starte et liknende arbeid som 3 Go'e?

– Det er viktig med godt forarbeid. Legg ned god tid til planlegging og motivering av stab og menighet. Bygg opp en frivillighetsbank med mobilnummer.

Vi har hatt stor suksess med SFO-

tid. Dette er en tid som er god både for familien og for stab.

La ungene delta aktivt i gudstjenesten. De elsker å hjelpe til! Dette beriker både trosopplæringen og gudstjenesten. Gi enkle oppgaver, som f.eks. å bære lys, brød og vin – og gi god tid til øving.

I tillegg er det viktig at ungene og familiene får med seg innhold, og ikke bare en aktivitet og en opplevelse. Dette gir vi i form av at de får forslag til hvordan de kan fortsette hjemme.

Du kan lese mer om 3 Go'e her: www.kirken.no/storstavalt

Hilste. Christine Koth hilste trosopplæringskonferansens deltakere med Matt. 6,28.

Vi deler – så mangt ...

Smekkkfullt av deltakere og kjærlighet er beskrivende for årets Trosopplæringskonferanse. For tredje år på rad var Norges varemesse på Lillestrøm fylt opp av kirkelige medarbeidere som jobber for barn og unge. Christine Koth deltok med hyllest til trosformidlerne.

Tekst Siv Thomspen og Lena Skattum | **Foto** Robert Holand

«Dere forteller barn og unge at de er bra nok»

I ti timer var omlag 1500 trosformidlere samlet for å dele erfaringer og få påfyll i arbeidet med å lære alle dømte å kjenne Jesus. Datoen var 20. oktober.

Jeg elsker dere!

Fyrverkeriet Christine Koht er en engasjerende dame uansett hvilket tema hun får tildelt. Hun var stjernenaavnet på åpningsshowet. Det kom fram at hun har en pastor et sted inne i seg, bygget møysommelig opp gjennom årene i barne- og ungdomsskole.

– Jeg hadde en lærer som var så kristen, hun puttet Jesus inn i alt. Til og med i matematikken var det Jesus: Tre Jesus pluss tre Jesus er lik seks Jesus. Og det var så trygt og godt med en skole der vi sang «O, du som metter».

Koht er oppriktig begeistret for kirkens arbeid blant barn og unge. – Det handler om at dere lager byggesteiner som barna tar med seg og lever på resten av livet – også jeg har de samme byggesteinene i meg. Og viktigst av alt – og dette er noe av det jeg er aller mest opptatt av – dere forteller barn og unge at de er bra nok. Jeg vil faktisk lese fra Bibelen for dere – i Matteus 6, 28 står det om liljene på marken som er så vakre. Vi er vakre nok i oss selv – det er litt av et budskap det! Jeg blir faktisk helt rørt til tårer når jeg leser det. Folkens – jeg elsker dere og det dere gjør!

Vågalt

– Vi var vågale som ba Christine Koht til konferansen. Men vi synes hun har en varm humor, og når hun leverer slik som hun har levert i dag – med et stort varmt hjerte for kirken, med troverdighet, og med å dele fra eget liv – så kan det bare bli en suksess, smilte en fornøyd hovedleder av komiteen bak konferansen, IKO-rådgiver Jorunn Blindheim.

Også deltakerne på konferansen var fornøyde. – Det er veldig hyggelig å komme her og møte masse mennesker som jobber med det samme rundt om i hele Norge, bli inspirert og se at vi jobber med noe stort sammen, sa Anne Marie Sødal ved døvekirken til vl.no.

Oddgeir Nossen, organist i Volsdalen menighet i Ålesund syntes også det var spennende å være på konferansen, og å se ting som andre har prøvd ut. Han trivdes på torget, der menigheter og organisasjoner viste frem deler av sitt trosopplæringsarbeid. – Dette gjør oss mulighet til å lære av andres erfaringer, sa han.

«Til og med i matematikken var det Jesus: Tre Jesus pluss tre Jesus er lik seks Jesus»

Fokus på deling

Trosopplæringskonferansen bestod i år av to scene-program med fokus på «deling». Det var et særlig fokus på ungdom i kirken, på kommunikasjon, bibelfortellinger og tro i hjemmet. Konferansen bød også på 21 seminarer med varierte tema innenfor trosopplæringen. Alle biskopene i Den norske kirke deltok under Taizégudstjenesten som ble arrangert midt i konferanseprogrammet.

Kirkeminister Rigmor Åsrud var en av dem som hadde innlegg på konferansens åpningsshow. – Trosopplæringsreformen spiller en veldig viktig rolle i arbeidet med å gjøre folk trygge på sitt eget livssyn i det kulturelle mangfoldet vi opplever i samfunnet. I dette mangfoldet er det viktig at folk som er medlemmer av Den norske kirke er trygge på hva de står for, sa hun.

TROSOPPLÆRINGSKONFERANSEN I BILDER

Alle foto: Robert Holand

Korsang. Ung Kirkesang var representert på konferansen gjennom to kor som bidro med nydelig sang under åpningsprogrammet.

Åpningsappell. Paul-Erik Wirgenes åpnet konferansen.

Statsråd. Rigmor Aasrud poengterte viktigheten av trosopplæringsreformen.

Ta imot. Christine Koht kom med oppfordring om å skaffe seg selv litt positiv oppmerksomhet.

Stående applaus. Hele salen jublet for Kate kateket, Kate Smith, som ble tatt opp på podiet av Koth.

Kirkerulle. Eigil Morvik, Paul-Erik Wirgenes og Tormod Klovning i Kohts kjærlighetsrull.

Godt besøkt. IKOs stand var stadig full av mennesker – og av gode tilbud.

Biskoper. Alle biskopene i Den norske kirke var tilstede under gudstjenesten midt på dagen.

Taizé. Gudstjenesten var rolig og mediterende – og alle deltakerne fikk motta nattverd.

Scenesamtale. Her mellom Arnfinn Haram, Marianne Bergsjø Gammelsæter, programleder Per Frogner og Solgunn Ø. Matre.

Salmesang. Maria Solheim bidro med sang under siste sceneprogram.

Tårnagenter. Søndagsskolen presenterte en ny julesang i relasjon til prosjektet «Tårnagentene».

Grønn. Kurset skal inspirere til grønn trosopplæring.

Grønn trosopplæring

Alle har et ansvar for å bidra til en bærekraftig utvikling for jorda vår. Hvordan kan vi bidra? Kurs i grønn trosopplæring arrangeres på IKO i november.

Tekst Magnhild Søsveen | **Ill. foto** Fra boken *Å så vakkert*

IKO – Kirkelig pedagogisk senter fortsetter sin kursutvikling, og denne gangen er det skaperverket og bærekraft som står i fokus. I samarbeid med Kirkens Nødhjelp, Norges Kristne Råd, KFUK- KFUM-speiderne og KUI (Den norske kirkes nord-/sør-informasjon) er målet å tilby ansatte og frivillige i menigheter og organisasjoner et kurs som inspirerer til å etablere og videreutvikle «grønne tiltak» i trosopplæringen.

Troen i praksis

Mange dyktige fagpersoner bidrar på kursdagen både med foredrag, workshops og tips til materiell. Hilde Marie Movafagh, metodistprest og stipendiat på MF skal si noe om den teologiske

grunnlagstenkningen knyttet til temaet.

– Jeg vil gjerne at de som kommer etter oss skal ha en klode å bo på. Det å gi miljøvern en bibelsk og teologisk forankring synes jeg er viktig. Å være kristen handler om hvordan vi lever i verden, og hvordan vi lever i forhold til naturen. Dermed blir dette et helt sentralt punkt i trosopplæringen, sier Hilde Marie.

Økumenisk samarbeid

Tverrkirkelig samarbeid er vektlagt i forarbeidet til kurset. – Flere norske kirker har hatt et engasjement rundt dette i mange år, men temaet har kommet på den felleskirkelige agendaen særlig de siste årene. Dette henger sammen med en

økt bevissthet rundt miljø- og klimaspørsmål i kirkene, og en forståelse av at dette er noe vi alle beveges av og kan stå sammen om, sier Kristine Hofseth Hovland fra Norges Kristne Råd, som også har vært med i planleggingsfasen av kurset.

– Kirkelig miljø- og klimaengasjement springer ut fra nestekjærlighetsbudet og ut fra forståelsen av hva det vil si å være forvalter. Kursarrangørene mener at kirkene har mye å lære av hverandre i hvordan *hvorfor* omsettes til *hvordan*. Det blir derfor rom for mye erfaringsdeling og konkrete tips og verktøy på kurset, som er nyttig for frivillige og ansatte med ansvar for barnearbeid, uansett kirketilhørighet.

Film i trosopplæringen

Barn og ungdom bruker mye tid på å se film. Hvordan kan filmene brukes som en ressurs inn i trosopplæringsarbeidet?

Tekst Magnhild Søsveen | **Foto** Ingvild Drolsum Sandnes

Den siste boka i serien «Trosopplæringen i Praksis» lanserer film som verktøy inn i trosopplæringen.

– Ideen til boka fikk jeg en dag jeg tenkte på alle de ulike typer livssyn som flourer i kulturen – ikke minst i film og litteratur. Film omtales jo ofte som den fremste historiefortelleren i vår tid. Men hva slags manus gir filmene for hvordan livet bør leves, og hvordan relaterer de til Bibelens store fortelling? spør Lena Skattum, informasjonsrådgiver på IKO og medredaktør av boka *Manus for livet? Film som verktøy i trosopplæringen*.

Boka er blitt til i samarbeid med Damaris Norge. Damaris er opptatt av sammenhengen mellom kristen tro og populærkultur, og fokuserer på dobbel lytting – i respekt både for samtidstekstene og Bibelens tekster. Margunn Serigstad Dahle, som er høgskolelektor ved Medie- høgskolen Gimlekollen (MhG) og

«I boken løfter vi frem filmens mange muligheter, og gir svar på hvorfor og hvordan film er relevant i trosopplæringen»

medarbeider i Damaris, er redaktør av boka sammen med Lena.

Film, verdier og livssyn

– Filmfortellingene gir innblikk i aktuelle tradisjoner, verdier og livssyn. Slik gir filmene innspill til barn og unges livstolkning, sier Lena.

Manus for livet? Film som verktøy i trosopplæringen gir praktiske tips til å utvikle aktuelle opplegg for trosopplæring i lokalmenigheter og organisasjoner. Samtidig kan boken brukes i ulike studiesammenhenger.

– I boken løfter vi frem filmens mange muligheter, og gir svar på hvorfor og hvordan film er relevant i trosopplæringen, forklarer Lena.

Urgamle spørsmål

– I forordet til boka skriver redaktørene: *Målet er at boka skal være et verktøy i trosopplæringen, slik at både barn, unge og voksne kan gå dypere inn i hva filmer formidler. Vi ønsker at filmtitlerne, i møte med filmene, skal bli inspirert til å stille seg selv og hverandre de urgamle spørsmålene om hvem vi er, hva vi er til for og hvor vi skal hen. Dersom dette skjer, har vi nådd det som har vært vårt håp og vår bønn: at barn, unge og voksne stiller spørsmålet «Hvem skriver manus for livet mitt?» og relaterer det til trosopplæringens kjerne: Guds kjærlighet i Jesus Kristus.*

Boken ble lansert i november.

Julerotter

I denne dvd-en blir kirkerottene kjent med jul og med engelen Gabrielle.

Tekst Lena Skattum

I desember oppdager kirkerottene at det er et juletre i kirka. – De synes det er innmari smart å pynte et tre. Fint synes de at treet har blitt også, men de skjønner ikke helt meningen med å pynte det likevel, forteller manusforfatter og produsent Kristian Sandmark.

Utpå kvelden kommer presten og barna for å øve på juleprekenen i kirken. – Ungene er ikke så begeistra for farens tale, humrer Kristian. Barna begynner derfor å klippe ut engler. Etter hvert skjønner prestepappaen tegninga, og gjør noe han er veldig god til: Han leser for barna fra boka *Gabrielle*.

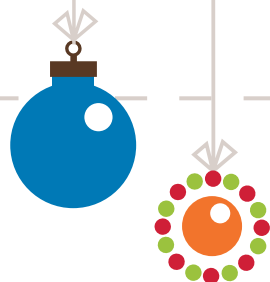
Mens faren leser, har vi laget enkle animasjoner fra boka *Gabrielle*. Det handler om engelen som kommer ned til jorda, men som går glipp av det store sangkoret når Jesus blir født, forteller Sandmark.

Plutselig kommer den distré prestefaren på at han skal ha andakt på sykehjemmet, og han rusher av gårde, og glemmer barna i kirken. Barna sovner på benkene, mens kirkerottene klipper engler og lar dem dale ned i skjul fra galleriet.

– Det er en enkelt innspilt film, men den funker, sier Sandmark.

Gjennom denne filmen blir altså juleevangeliet fortalt slik det fortelles i boka *Gabrielle* og rottene lærer å bli glad i jula.

Filmen er koselig for alle å se, men er laget spesielt for de minste.

Den magiske julestjernen

Forfatter Kristina Reftel, **illustratør** Anders Lyon (omslag), **oversettelser** Dagny Holm

Edvin kunne ikke tro sine egne øyne. Figurene i julekrybben var plutselig blitt levende. Josef og Maria, gjeterne, de vise menn, englene. Alle rørte på seg.

Edvin forstod at denne julen ville bli helt annerledes enn alle andre juler han kunne huske. Alt hadde begynt med den skinnende julestjernen som hadde kommet i en pakke uten avsender.

Den magiske julestjernen er en bok med forventning og humor. Gjennom 15 kapitler blir vi kjent med hvorfor vi feirer jul. Den passer like godt til høytlesing som til lesing på egen hånd. Gerne i nærheten av en julekrybbe.

Les utdrag fra boken i ettertanken til høyre.

Gjeterne

Når Edvin tar litt på den magiske julestjernen han fikk i posten, blir figurene i julekrybben hans levende. Han er stolt når han forteller julekrybbens figurer at han skal være med i skolens julespill.

«[...] gjett hvem jeg skal spille!»

«En av oss, selvfølgelig!» ropte Melkior. «Engel!» ropte englene i kor. «Så stilig som du er, må det vel være meg du skal spille,» sa Josef og strakte på seg. «Feil, feil, feil!» sa Edvin. «Jeg og kameratene mine skal være gjeterne. Og det er en ting til. Jeg har en replikk som jeg skal si.»

Nå hadde gjeterne kommet bort til de andre. «Unnskyld, men ... hørte vi riktig?» sa en av dem. «Er ... er vi med i teaterstykket deres? Der dere forteller om hva som skjedde da Jesus ble født?»

Gjeterne så ut som om de nesten ikke trodde sine egne ører.

«Ja, så klart,» sa Edvin. «Hvorfor skulle dere ikke være det?» «Det er bare det at vi gjeterne vanligvis ikke blir regnet med. Vi er jo ikke like fine som mange andre. Men du mener altså at folk vet om oss?» «Absolutt!» svarte Edvin. «Og jeg skal spille én av dere. Hør her hva jeg skal si når jeg ser Jesus i krybben.» Edvin kremtet og tok sats.

For deg, du julens konge,
Bøyer vi oss ydmykt ned.
Til fattige og rike
Kommer du med håp og fred.
Englene har sunget om
Den gaven Gud har sendt.
Med egne øyne har vi sett
Det under som har hendt."

(Gjeterne synes dette høres vakkert og stilig ut men de sier at de nok ikke brukte så fine og høytidelige ord.)

[...] «Takk, Gud for at vi gjeterne får være med på dette. Du ser så liten ut, kjære barn. Men du kommer til å redde oss alle. Det var det du sa, husker du ikke det?» sa Benjamin til Aron. «Jeg husker det helt klart og tydelig, for jeg synes at du sa det så fint og at det passet så bra.»

Utdrag fra boken *Den magiske julestjernen*

Julefortellinger med luker til å åpne

Forfatter Christina Goodings, **illustratør** Annbel Hudson, **oversettelser** Ingvild Drolsum Sandnes.

Fortellingene om Jesu fødsel formidler julens budskap om glede og kjærlighet. Boken har luker som barnet kan åpne. Disse gir rom for barnas nysgjerrighet, og lar dem oppleve juleevangeliet på en enkel måte.

Se tips og tilbud for julegavene:
www.iko-forlaget.no

Babysangkurs Kristiansand

Torsdag 17. februar
fra 9.00 - 16.00
Søm kirke, Liane Ringvei 10
4638 Kristiansand S

Oslo

Torsdag 10. februar
fra 9.00 - 16.00
IKO-Huset, Colletts gate 43
0456 Oslo

Styrerkonferansen «Vi vil barnet det beste!»

27.-28. januar 2011
Gardermoen
For tredje gang inviterer Barnehageforum til en stor konferanse. Målet er å samle alle styrere i barnehager drevet av Den norske kirke, kristne organisasjoner og kirkesamfunn til en samling med faglig fornyelse og inspirasjon.

Konferansens tema dreier seg om det ansvaret barnehagene har for å se, høre og si fra når det er fare for omsorgsvikt og overgrep mot barn. Fokuset på omsorg og barnevern knyttes til styreres handlingsrolle. Roller og ansvar i ulike instanser må være avklart for at et samarbeid kan fungere til beste for barnet. Det handler om å gjøre hverandre gode i styrerrollen!

Kurs våren 2011

Vi arbeider med kursplanen for våren 2011. Det vil bli både fortellerkurs, kurs i babysang og

kurs om film i trosopplæringen. I tillegg vil det bli flere kurs for barnehageansatte.

Følg med på www.iko.no/kurs for å lese mer om hva som skjer på IKO av kurs og konferanser.

Taizé i trosopplæringen

Prismet nr. 4 2010 er under arbeid, og vil bli trykket i begynnelsen av desember

Innhold:

- *Livsmestring, livstolkning og spiritualitet – hva betyr valg av begrep for forståelsen av barns tro?* av Sturla Sagberg [forskning]
- To andre forskningsartikler er til fagfeller når IKO-Nytt blir trykket. Dersom de blir antatt, vil vi få inn artikler om Taizé og mediert religion her.
- «Hvorfor meg, Herre?» En samling av heavy-metal og Bibelens klagesanger av Lars Torjus Ljosland [refleksjon]
- *Kamp og kontemplasjon* av Marius Timmann Mjaaland [refleksjon]
- *Taizé – tillit som trosopplæring?* av Margit Holte [praksis]
- *Ledertrening og Taizé* av Angela Timmann Mjaaland og Øyvind Mehl Landmark [praksis]

Bestill *Prismet* (kr 130,-) på ordre@iko.no
Abonnement: Se www.iko.no/prismet
eller ring IKO på 22 59 53 00

Fagbok om konfirmasjon

Hvilke erfaringer gjør konfirmanter og medarbeidere i konfirmasjonstiden, og hva gjør konfirmasjonstiden med dem?

Tekst Anne-Brit Lillethun Johansen

Hvert år står konfirmasjonsundervisning i fokus for et betydelig antall 14-15-åringer og kirkelige medarbeidere.

Med bakgrunn i data fra Danmark, Finland, Norge og Sverige tar forskere fra disse fire landene for seg forskjellige spørsmål rundt konfirmantundervisning og konfirmasjon, som for eksempel:

Hvorfor velger ungdom å konfirmere seg? Hvilke erfaringer gjør konfirmanter som er

skeptiske til konfirmantundervisning? Skjer det en religiøs holdningsendring hos konfirmanter? Hvordan vil oppslutningen til konfirmasjon utvikle seg i fremtiden?

Boken henvender seg til kirkelige medarbeidere og andre som er interessert i konfirmasjon og konfirmantarbeid.

ØKONOMIRAPPORT

Julegave til IKO?

I forrige IKO-Nytt meldte vi at halvårsregnskapet for 2010 viser positive tall, noe vi selvsagt er glade for. Dessverre er beskjeden denne gangen litt annerledes. Fortsatt ser det ut til at 2010 vil ende opp med et greit resultat, men vi står foran store utfordringer neste år.

IKO er som kjent en selvstendig institusjon uten fast offentlig støtte. De siste årene har vi gradvis endret arbeidsform slik at vi i større grad enn tidligere har satset på kurs, foredrag og salg av tjenester. Det har dere kunne lese mye om i IKO-Nytt. Likevel er vi fortsatt avhengig av prosjektmidler og gaver fra enkeltpersoner og menigheter.

Utfordringen for 2011 er at disse inntektskildene ser ut til å bli mindre. OVF-midler, forvaltet av Kirkerådet, har vært en viktig ordning for IKO og andre frivillige organisasjoner. Dessverre har Kirkerådet for tredje år på rad sagt nei til å støtte nye prosjekter gjennom denne ordningen. Det reduserer IKOs inntektsmuligheter ganske betraktelig, selv om vi selvsagt arbeider for å skaffe prosjektmidler andre steder.

Samtidig opplever vi de siste månedene at

også gaveinntekter fra enkeltpersoner ikke er som forventet. Det er urovekkende. Vi vil derfor understreke behovet for gaver for at IKO fortsatt skal kunne drive virksomheten på det nivået vi har i dag har. Vi minner også om at gaver til IKO er skattefrie, dvs. de gir rett til fratrekk på selvangivelsen.

Hvordan møte utsatte og sårbare ungdommer i trosopplæringen?

GRENSER SOM SKAPER

Grenser som skaper er skrevet ut fra erkjennelsen av at mange ungdommer opplever at egne grenser ikke blir respektert eller at det kan være vanskelig å respektere andres grenser.

Boka er til bruk for ungdom og unge ledere i alderen 15-18 år, for å gi dem hjelp til å sette ord på egne erfaringer og bevisstgjøre den enkelte.

Boka er utgitt i samarbeid med Kirkens Ressurssenter, og ønsket med boka er å skape gode liv, trygg tro og gode relasjoner. Redaktører er Elisabeth Torp og Gaute Brækken.

220 s. hft.

248,-

Med utgangspunkt i boka tilbyr Kirkens Ressurssenter kurs for ansatte og frivillige trosopplærere.

Stiftelsen Kirkens Ressurssenter
mot vold og seksuelle overgrep

STØRST AV ALT

iko
IKO-FORLAGET AS

Tlf. 22 59 53 00

Faks 22 59 53 01

E-post ordre@iko.no